

Provinciale Staten van Groningen
Postbus 610
9700 AP Groningen

Overschild, 9 oktober 2024

Weledelgestrenge heer, vrouwe,

Slochteren 1959 en 2024

Het is 65 jaar geleden dat de toenmalige gemeente Slochteren landelijk op de kaart kwam te staan door de ontdekking van een immense hoeveelheid aardgas in de bodem van de provincie Groningen. 'Slochteren' was het centrum van de daaropvolgende exploitatie en daarmee een begrip in heel Nederland. Van de jarenlange gaswinning heeft ons land enorm geprofiteerd. Nu staat de voormalige gemeente Slochteren opnieuw op de kaart en wel op die van het ministerie van Defensie. Drie zoeklocaties voor munitiedepots zijn daar door Defensie aangewezen, op basis van onderzoek door onderzoeksbureau Antea. Alle drie uitgerekend in 'Slochteren', thans gemeente Midden-Groningen. In de documenten worden de locaties aangeduid als 'Luddeweer' en 'Slochteren', maar in de praktijk betreft het Luddeweer en de Overschildse buurtschap De Paauwen, respectievelijk Hellum en Siddeburen. Daaraan is naderhand Tjuchem, als derde zoeklocatie, toegevoegd. De onderbouwing van deze keuzes is te duiden als puur technisch en zonder menselijke maat.

Bewonersonwetenden op het verkeerde been

De communicatie vanuit Defensie was eveneens puur technisch en zonder menselijke maat. Bewoners werden niet rechtstreeks geïnformeerd en een informatiebijeenkomst vond op 1 juli jongstleden plaats in een geheel ander deel van de Provincie Groningen, ook weer zonder dat wij daar als bewoners rechtstreeks van op de hoogte waren gesteld.

Zo bleven wij als bewoners onwetend van de plannen van Defensie en werden we op voorhand op het verkeerde been gezet. Toen we als bewoners bij toeval de plannen toch ontdekten en onze zorg en boosheid Defensie bereikten, werd er voor ons alsnog een bijeenkomst belegd.

Maar de wijze waarop wij daartoe werden aangeschreven en naar zone werden opgeroepen en ingedeeld, zorgde opnieuw voor onrust en ergernis. Zo werden bewoners van een A- of B-zone aangeschreven als woonachtig in

een C-zone en andersom. Uiteindelijk werd door Defensie dan toch maar besloten tot één bijeenkomst voor alle betrokken bewoners ongeacht hun zone.

Ook de C-zones in het geding

A-, B- of C-zone, waar hebben we het dan over. Defensie focust steeds op de A- en B-zones rond de beoogde munitiedepots, waar geen woningen en bedrijven mogen staan. Het zou dan gaan om relatief weinig gedupeerden. Wat de C-zones betreft zou het alleen maar gaan om een verbod op bijeenkomsten van grote groepen mensen. Maar, dat is een misvatting. In de C-zones is namelijk veel meer niet toegestaan. Gebouwen van een (staal)skelet of spanten dan wel kolommen met niet-dragende gevels die zijn opgebouwd uit sandwich- en glaspanelen zijn in de C-zones niet toegestaan. Hierover wordt gezwegen, terwijl in het kader van de versterkingsoperatie in het aardbevingsgebied nu juist merendeels op die manier wordt gebouwd of verbouwd. Zo ook in de C-zones van de drie zoeklocaties in de gemeente Midden-Groningen. En dus gaat het om een veel grotere groep mensen die zich terecht zorgen maken over hun toekomst. Wat deze drie zoeklocaties betreft gaat het om ten minste 1500 bewoners. Eventuele scherpslijperij over bouwtechnische aspecten maakt dit niet anders.

Slochteren 2012: sindsdien mijnbouwschade en versterkingsprocessen Onvergelijkbaar met niet-aardbevingsgebieden

Sinds 2012, dus reeds gedurende twaalf jaar, worden de bewoners van 'Slochteren' en derhalve van de drie zoeklocaties in alle heftigheid geconfronteerd met de schade aan en onveiligheid van hun woon-, werk- en leefomgeving door aardbevingen als gevolg van de jarenlange intensieve gaswinning ten behoeve van heel Nederland. De ellende waaronder de bewoners van het aardbevingsgebied sindsdien lijden en geleden hebben is immens. De materiële en immateriële schade is enorm.

Uitputting, onzekerheid, moedeloosheid, uitzichtloosheid, ontheemding en ontwrichting van sociale samenhang van leefgemeenschappen zijn woorden die uitdrukking geven aan wat er werkelijk gebeurt en gebeurd is. De rapportage, ruim twee jaar geleden, van de Parlementaire Enquêtecommissie laat hierover geen twijfel bestaan. Dit maakt de drie zoeklocaties in de gemeente Midden-Groningen onvergelijkbaar met en ongelijk aan niet-aardbevingsgebieden en vraagt daarom van de overheid om, als goed en zorgvuldig bestuurder, deze zoeklocaties op die manier te bezien.

Stapelings van ellende; bewoners onevenredig en exceptioneel geraakt

Hiermee hangt samen dat wij als bewoners van de drie door Defensie aangewezen zoeklocaties nu worden geconfronteerd met een stapeling van

ellende. Eerst de jarenlange en nog lang niet voorbij aardbevingsellende en daaroverheen nu het uitzicht op nieuwe en nu definitieve ontheemding en ontwrichting en de dreun dat al hetgeen de afgelopen twaalf jaar werd doorstaan zinloos is geweest. Dit is onmenselijk, disproportioneel en van een onevenredigheid die de overheid, als goed en zorgvuldig bestuurder, niet voor haar rekening kan en mag nemen. Vanuit de zorgplicht die de overheid jegens ons als bewoners van dit Groningse aardbevingsgebied heeft, mag immers worden verwacht dat zij evenredige besluiten neemt die niet exceptioneel ingrijpen in ons fundamentele recht van leven en wonen.

Door de plannen van Defensie: wéér onzekerheid en uitzichtloosheid Opnieuw aangetast in fundamenteel recht van leven en wonen

Als bewoners van de drie zoeklocaties zijn en worden wij al jarenlang aangetast in ons fundamentele recht van leven en wonen. De dreiging die voor ons uitgaat van het feit dat onze woon- en leefomgevingen zijn aangemerkt als zoeklocaties voor munitiedepots, is een onaanvaardbare nieuwe aantasting van dit fundamentele recht. Deze dreiging alleen al heeft immateriële schade tot gevolg. Weer is er onzekerheid, moedeloosheid en uitzichtloosheid en weer worden levens daardoor lamgelegd. Dat kan en mag niet doorgaan. Die dreiging moet weggenomen worden en wel zo snel mogelijk, wat er ook zij van eventueel geopperde juridische of procedurele mitsen en maren. Regels zijn belangrijk, maar ze zijn geen absolute hogere macht waarvoor het menselijke te allen tijde moet wijken.

Alleen al de benoemde en veelvuldig uitgesproken Ereschuld van Nederland jegens Groningen is van een dusdanig moreel en politiek gewicht en heeft een zodanig verplichtend karakter dat het per direct schrappen van de drie zoeklocaties in 'Slochteren', thans gemeente Midden-Groningen, kan worden gezien als een onontkoombaar uitvloeisel daarvan. Voorts kan hiervoor steun worden gevonden in de aangenomen motie Beckerman en Bushoff (motie 33529-1249), de brief van de gemeente Midden-Groningen van 3 oktober 2024, de uitspraken van de Staatssecretaris van Defensie in 'Sven op 1' op diezelfde dag en diens uitspraken in Assen zoals weergegeven in het Dagblad van het Noorden van 8 oktober jongstleden.

Geen nimby's

Ten slotte nog dit. Schrijnend was het voor ons als bewoners van de zoeklocaties om geconfronteerd te worden met uitspraken - in het commissiedebat van de vaste commissies voor Defensie en Binnenlandse Zaken op 19 juni jongstleden, maar ook daarbuiten - die suggereerden dat wij geen oog zouden hebben voor het landsbelang, dat we tot minder bereid zouden zijn voor ons land dan beroepsmilitairen en dat we niet-welwillende *nimby's* zouden zijn.

Dergelijke suggesties wijzen we als onterecht en ongepast van de hand. En wat *not in my backyard* betreft: we verzetten ons niet omdat we het niet leuk vinden, maar op de zeer goede gronden in deze brief genoemd.

Dergelijke suggesties wijzen we als onterecht en ongepast van de hand. En wat *not in my back yard* betreft: we verzetten ons niet omdat we het niet leuk vinden, maar op de zeer goede gronden in deze brief genoemd.

Deze drie zoeklocaties nú uit de plannen schrappen

Gelet op al hetgeen in deze brief naar voren is gebracht verzoeken wij u hierbij dringend alles in het werk te stellen dan wel het er toe te leiden dat het Kabinet zal besluiten de bewoners van de genoemde drie zoeklocaties niet langer in onzekerheid te laten door deze zoeklocaties per direct uit de plannen van Defensie te schrappen en in november 2024 bekend te maken dat deze drie zoeklocaties definitief zijn afgevalen.

De belanghebbende bewoners van de drie zoeklocaties in 'Slochteren', thans gemeente Midden-Groningen, te weten: Luddeweer en de Overschildse buurtschap De Paauwen, Hellum en Siddeburen, Tjuchem (door Defensie genoemd: Luddeweer, Slochteren en Tjuchem),

namens dezen,

